

ARNHEMSCHE COURANT

WOENSDAG 8 FEBRUARI.

De prijs deser Courant, die geregeld vijfmaal in de week wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f 5 in de drie maanden.

De prijs der Advertentien is, van een tot vijf regels f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegerecht, voor elke plaatsing.

Buitenlandse berichten.

ITALIË.

8 jan. De uitbarsting van den Tana schiet sedert de laatste berichten is er weinig veranderd, sedert den nacht van den 5den 6den januari blijkt slechts door eene dunne laag van deszelfs voortdurende werking. De lava is slechts weinig verder voortgerukt, en heeft over het geheel ditmaal weinig schade aangerigt. Niettemin heeft dit natuurverschijnsel tot vele zeer belangrijke wetenschappelijke waarnemingen en onderzoekingen geleid. De in Catania aanwezige vreemdelingen zijn grotendeels weder vertrokken. De berg door de groote hoeveelheid sneeuw, waarmede hij aan den rand des krabers bedekt is, onbestijgbaar geworden. Ook de overige bergen van Sicilië zijn tot op de dalen met sneeuw bedekt, welke de zonnestralen niet kunnen smelten. Na eenige stormachtige dagen, hebben zij thans weder lente weder.

DUITSCHLAND.

Berlijn, 5 febr. Engelsehe dagbladen melden, dat de productie van wol in de koloniën van Australië van 1832 tot 1841 van 1,515,156 tot 8,390,540 pondeer is toegenomen. Engeland ontving tot dus ver een groot gedeelte van deszelfs behoefte aan wol uit Duitschland. Tevens wordt tracht het dit Duitsche product te vermeerderen. De behoefte aan zijne koloniën is als hefters naar Australië verplaatst. Dit is een nieuw bewijs, hoe zeer de Engelsehe politiek meer en meer tracht, de inlandsche industrie te maken van de markten van het vaste land van Europa. Het zal een tijd komen, dat de Engelsen niet langer volstrekt niets meer uit Duitschland nodig hebben; zij zullen ons alleenlijk toevoeren en voor het Duitsche geld opstrijken. De uitvoer van Duitschland naar Engeland neemt van jaar tot jaar af; van Engelsehe waren neemt daarentegen toe.

Wat moet eindelijk de uitslag van zulk eene wanverhouding zijn, wanneer niet tijdig maatregelen daartegen genomen worden? De Engelsehe handels-politiek wordt door de aanhangers eener onvoorwaardelijke handelsvrijheid voor een schaduwbeeld uitgemaakt. Aan gene zijde van het kanaal lacht men echter over de onvoorzichtigheid, en tracht men ons in dien wanverhouding te versterken. Wij zullen niet ver wijs worden, voor ons hals boven onze hoofden in te draagt. Het is een groote troost, dat het gevaar nog ver af is, het zal eindelijk eene keer komen, en ons, als wij op dezen weg voortgaan, onvoorbered treffen.

Amsterdam, 6 febr. Eene vreeselijke mishandeling. De pen weigert, het ter neer te schrijven — door twee dochters jegens haren ouden vader gepleegd, die zoo even overleden is. De overheid had vermoed, dat in Dabheim reeds sedert lang een man vermist werd, en het gerucht ging, dat men hem overal verborgen hield. Gerogtsdienars begaven zich naar het woonhuis van den vermiste, waar zij twee zijne beide dochters, de eenige bewoonsters, ontdeekten. Onmiddellijk werd eene zorgvuldige huissoeking bewerkstelligd, en toen men eene lage deur in de muur bemerkte, drong zij een donker gat eene menschelijke sijn voort. Er werd licht ingebracht, en nu zag men in eene soort van gereedchapshok, dat 6 voet in het vierkant had, een ouden man, die op eiken stroo ter neder lag, en eene hand had aan een hemd en een katooten vast. Zijn gezicht was bleek, en eene loodregt in den grond gesmeede stang kort

gekend, zoodat het been aan het ligchaam slechts als een paal kon dienen, rond welke hij, overeind staande, zich kon bewegen. De loop vertót stroo en eene oud versleten hoedkussen op een insgelijks hard vertóten houten vloer, van de liggerstede van den geïssaard en tevens zijn eenig huisraad. De luchtverpestende toestand van dit hok bewees, dat men reeds sedert geruimen tijd er niet aan gedacht had, de natuurlijke uitwerpselen der spijzen, welke men den gevangene toegereikt had, weg te ruimen. De gevangenhouding had reeds vijftien maanden geduurd! Vijftien maanden lang smachtte hier een grije vader zonder licht en zonder ligchaamsbeweging, op het bestel zijner eigene dochters. Een ijlings geroepen smid bevrijdde hem van zijne boeien, en onder alle de verpleging en zorg, welke zijn toestand vereischte, werd hij naar het gasthuis gebragt. Zijn lijden mag hem echter wel minder smartelijk zijn geweest, vermits hij in eenen toestand van verstandeloosheid verkeert, die slechts door schaarsche oogenblikken van helderder bewustzijn afgebroken wordt. De schuldigen zijn van geregtswegs in hechtenis genomen en trachten zich daardoor te verontschuldigen, dat zij de uitbarsting eener dulle krankzinnigheid van haren vader vreesden, en de wetten tegen het gevangen houden van een mensch niet gekend hadden. Zoo men weet, bepaalt het strafwetboek daarop de straffe van levenslangen dwangarbeid, indien de gevangenhouding meer dan tien dagen heeft geduurd, en, als zij niet lichamelijke mishandeling is gepaard, de doodstraf. Hoe het mogelijk geweest zij, dat de zaak zoo lang is kunnen verborgen blijven, zal zonder twijfel uit de aangevangen instructie blijken.

PRUISSEN.

Berlijn, 28 jan. Men verwacht eerstdaags nieuwe bepalingen, betreffende de censuur, welke aan de censoren een vaster standpunt zullen aanwijzen, en de willekeurige uitleggingen en wegeringen tot het drukken zullen verhinderen. Een maatregel, die in ieder geval zeer doelmatig is.

FRANKRIJK.

Parijs, 4 febr. Allentot geruchten worden heden omtrent de zaken van Spanje verbreid. Dat de consul de Lesseps te Barcelona vermoord zou wezen, en dat nieuwe en hevige troebalen in die stad uitgebarsten zouden zijn, vindt weinig of geen geloof, maar meer hecht men zich wegens diplomatieke moeilijkheden tusschen de Fransche en Spaansche regeringen verhaald wordt. De laatste zou het haar voor eenige dagen toegezonden ultimatum met eene formele weigering beantwoordt en alzo afgeslagen hebben voldeening te verschaffen voor de verregaande beleediging, door het officiële dagblad van den regent den Franschen consul de Lesseps aangedaan. Men gaat zoo ver van te beweren, dat de zaakgelastigde van Frankrijk te Madrid, de hertog van Glücksberg, teruggeroepen is, en dat aan den heer Hernandez, zaakgelastigde van Spanje alhier, zijne paspoorten uitgeleverd zijn. Voor den aanvang van de zitting der Kamer van gedeputeerden, dus verhaalt men verder, is heden morgen een kabinetsraad gehouden, om te overleggen of men de officiële berichten uit Madrid al dan niet door middel der avondbladen openbaar zou maken. Deze gewigtige tijding wordt nog ingewikkelder door het bericht van eene vertaling der vijandelijkheden te Barcelona, hetwelk heden insgelijks ontvangen is. De *Minitour* van heden zegt dienaangaande het volgende

» Volgens brieven uit Barcelona, zou de botsing, welke de vroegere brieven reeds eenigermate voorspelden, werkelijk uitgebarsten en de gansche stad in opstand zijn. Geweld werd gepleegd, en men is van oordeel dat dit bericht berusting verdient.

De *Gazette de France* spreekt dienaangaande op eene meer stellige wijze; zij zegt:

» De heden morgen door den telegraaf uit Barcelona aangebrachte tijdingen melden, dat men niet alle vreesers op de soldaten schiet, en dat officieren gekend zijn.

De Engelsehe ambassadeur Cowley heeft heden morgen eene langdurige conferentie met den minister Guizot gehouden.

— Na nog zeer langdurige en hevige woordenwisselingen, in den loop waarvan de heer Guizot verklaard heeft, dat de regering zich niet tegen onderhandelingen wegens het regt van onderzoek verzet, maar het tegenwoordig oogenblik daartoe aangezien acht, en vrij wil blijven ten opzichte van den tijd, die met hoop op goed gevolg aan te volgen, heeft de Kamer der gedeputeerden nagenoeg eenparig de snede der commissie betrekkelijk deze aangelegenheid aangenomen. Hetzelfde is het geval geweest met de snede wegens Spanje, waarop meer dan één amendement in het midden was gebragt, maar die allen ingetrokken zijn, op de verzekering van genoemde minister, dat hij hieromtrent geen discussiën hoegenaamd zou toelaten.

Die stellige verklaring van den heer Guizot, de redenen waartoe hij weigerde mede te deelen, heeft een zoo diepen indruk op de leden gemaakt, dat men geringe aandacht vestigde op hetgeen ten opzichte der overige zinsmeden voorviel, die dan ook, ofschoon sommige niet zonder tegenspraak, allen goedgekeurd zijn. Ten slotte is men tot de stemming over het geheel van het adres overgegaan, en dit met 278 stemmen tegen 101 aangenomen. Dezen avond ten 8 uur zal de deputatie uit de Kamer ten hove van den koning worden, om den koning het adres aan te bieden.

In weerwil van al de bedreigingen der oppositie, leert de uitkomst dat de meerderheid voor het adres beduidend grooter geweest is dan gedurende verschillende vorige jaren.

Een ontwerp van wet, op de vermeerdering van het effectief der gendarmerie, is heden met 234 stemmen tegen 26 stemmen aangenomen.

De minister van openbaar onderwijs heeft, naar aanleiding van de behandeling der daartoe betrekkelijke paragraaf, te kennen gegeven, dat nog in den loop van dit jaar een ontwerp van wet op het middelbaar onderwijs ingediend zal worden.

Het vrij algemeen gevoelen dat, na de aanneming van het adres, de tegenwoordige ministers vooreerst aan het roer der zaken zullen kunnen blijven, wordt door enkele oppositie-bladen nog wedersproken, volgens welke graaf Molé heden ten hove antwoeden en over de samenstelling van een nieuw kabinet pleegde wezen zou.

— Van regeringswege zijn dépêches uit Malta publiek gemaakt, waaruit blijkt, dat de twee Engelsehe leger-korpsen, van Candahar en Jellalabad, den 2den der vorige maand te Ferozepore aangekomen zijn, en de ontruiming van Afghanistan dus volkomen is. De troepen hadden op den terugtocht veel door ziekte geleden.

Uit China liepen de tijdingen tot 10 november. De Engelsehe gevelmagtigden waren den 21sten oktober te Pusan teruggekeerd. Al de bepalingen van het verdrag weden door de Chinezen strikt nageleefd.

BELGIE.

De Belgische gemeente d'Hirvillers, arrondissement Nyvel, is het tooneel van eene schrikkelijke misdaad geweest. *Angelique Etienne* is vermoord, en haar vader wordt als haar moordenaar beschuldigd. Een der Belgische bladen geeft deswege bijzonderheden op, die doen sidderen.

Etienne wordt niet alleenlijk beschuldigd dat hij zijne dochter *Angelique* heeft om het leven gebragt, maar hij wordt ook verdacht zijne echtgenoot en nog eene vrouw te hebben vermoord; doch geen dezer misdaden zijn nu onlangs bedreven; de twee laatste dagteekenen van een tiental jaren geleden. Het algemeen gerucht wees genoemden persoon als van een slecht karakter aan, en wilde zelfs, in het duistere, dat hij zich aan kindermoord had schuldig gemaakt. Op regterlijk bevel werd hij, eenigen tijd geleden, gevat, ten einde men de waarheid zou kunnen opsporen; maar, na eene gevangenis van eenige maanden, werd *Etienne* ontslagen, wegens gemis aan voldoende bewijzen om hem voor de gezworenen te brengen.

Wij wel onderrigt zijn, is men aan den zoon van *Etienne* thans openbaringen verschuldigd, die de politie volkomen hebben ingelicht. Dat jong mensch, zwak van geestvermogens, was de medeplichtige zijns vaders in den moord van *Angelique* geweest. Door verhaast door het knagendst berouw overstelpt, had hij geen oogenblik van rust meer. Zijne gezondheid, die altijd bloeiend was geweest, nam met den dag af. Indien men hem naar de oorzaak van zijne kwijning en treurige gemoedsstemming vroeg, antwoordde hij, dat er een groot geheim op zijn geweten drukte, maar dat hij het niet eer dan op zijn doodbed kon openbaren. Dat oogenblik kwam, en de jongeling deed, zoo het schijnt, vreesselijke bekekenissen.

Toen de overheid eenen inval in het huis van *Etienne* deed, was deze op eene hoeve, in de nabijheid, aan het werk. Vermeenende dat hij het voorwerp van ernstige vervolgingen was, vroeg hij den eigenaar der hoeve: » of hij eenig gevaar liep? » — » Dat moet gij beter weten, dan iemand, » antwoordde deze. — Op deze woorden, verwijderde *Etienne* zich onder eenig voorwendsel, en zijne klompen in de hand nemende, liep hij henen, zoo hard hij kon. Men is er tot dusverre niet in geslaagd, hem te arresteren.

De opdelvingen, die bewerkstelligd zijn ter plaatse, waar men veronderstelde dat het lijk van *Angelique* begraven lag, hebben de misdaad volkomen aan het licht gebragt. Het geraamte is aan eenige eigenaardige teekenen terstond herkend.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 5 febr. Heden zijn aan het departement van buitenlandsche zaken uitgewisseld de acte van bekrachtiging van Z. M. den koning der Nederlanden, groot-hertog van Luxemburg, en van Z. M. den koning der Belgen, van het traktaat, door de gevolmagtigden der beide regeringen op den 5den november jl. te 's Hage geteekend.

Van den Helder schrijft men, dat eene promotie in het korps mariniers heeft plaats gehad, en dat daarbij zijn benoemd: tot kapitein, de 1ste luitenant *Kunst*; tot 1sten luitenant, de 2de luitenant *le Massieu*; tot 2de luitenant, de serjant-majoor *Stumpius*, serjants *Garrho*, *Stengel*, *Gautier*, *Roos*, *Zeegers*, en *Tuning*, van de grenadiers, *Kempers*, *Verhagen*, *Horpborstel* en de baron van *Reede van Oudshoorn*, van de artillerie.

Men schrijft uit Groningen, dat door *R. J. Buwalda & Comp.*, bij Z. Exc. den minister van financiën aanyraag is gedaan, om met 10. maart eene geregeldc diligencie-dienst aan te leggen tusschen Harlingen en Groningen, in verband met de stoombootdienst tusschen gemelde plaats en Amsterdam. De weg tusschen Harlingen en Groningen zou in 9 uren tijds worden afgelegd, zoodat men, des morgens met de stoomboot ten 7 ure uit Amsterdam vertrekkende, in éenen dag, des avonds ten 12 ure te Groningen zou kunnen zijn. Dezelfde dienst zou des avonds ten 10 ure uit Groningen vertrekken, om de passagiers per stoomboot den volgende middag te Amsterdam, en van daar per spoorweg nog in den namiddag te 's Hage te kunnen doen zijn. Het is te wenschen, dat deze voor onze provincie zoo nuttige en doelmatige onderneming tot stand kome, en de aanvraag niet te lang, zooals gewoonlijk, in handen blijve der administratieve be-

sturen, die op dezelve moeten adviseren, opdat wij spoedig het genot hebben van eene communicatie, welke voor onze provincie zoo dringend noodig is.

's Gravenhage, 6 febr. Bij het eerste onderzoek van de voordragt nopens den steenweg van Maastricht tot de Geldersche grenzen, en het denkbeeld, om eenen straatweg aan te leggen tot daarstelling van eene goede gemeenschap te lande tusschen de onderscheidene gedeelten van het hertogdom Limburg, en de overige provinciën des rijks, door genoegzaam alle leden der Tweede Kamer toegejuicht. In de beweegredenen tot deze goedkeuring verschilden men alleen; sommigen verklaarden zich ten voordeele van het ontwerp, als verbetering van de defensie des rijks, anderen zagen meer op den handelsbloei en de meerdere nijverheid, die uit het bestaan van den weg zoude ontstaan, enz.

Eenige leden hebben gevraagd, welke redenen de regering genoopt hadden, om den aanleg van den weg op den regter Maasoever te bepalen? In het belang der militaire verdediging althans, meenden die leden, zou een weg aan den linker Maasoever, van Kuik tot Venlo, in verband met de aldaar gelegen peellanden, niet minder aan het oogmerk voldoen. De weg zou dan ook over eenen minder dobberenden grond loopen.

Men vroeg ook, welke soort van weg de regering zou doen aanleggen, een straat- of steenweg. Men stelde eenen grind-weg, als min kostbaar langs de Maas, voor.

Op de begrooting van kosten zijn vele aanmerkingen gevallen. Men achtte die begrooting onvolledig en meende, dat de bijdragen der belanghebbende gemeenten daarbij meer specifiek zouden behooren te worden opgegeven.

Men achtte voorts de raming van kosten bijzonder hoog. Men begreep niet, waarom de aanleg van eenen kunstweg op eene lengte van ongeveer negen uren eene som van f 950,000 zal moeten kosten, dat is, ruim driemaal zoo veel als in den regel het geval is. Men verlangde de buitengewone moeilijkheden te vernemen, waarmede men hier zou te kampen hebben. Men wenschte omtrent de kosten in het algemeen nadere inlichtingen der regering.

Men merkte ook aan, dat de kosten op ten minste f 950,000 geraamd werden, terwijl de ontworpen geldleening op ten hoogste die som zou worden geopend.

Men ziet ook tegenstrijdigheid in de sommen, reeds op de staats-begrootingen nopens dezen post uitgetrokken, en verklaarden vele leden, dat het bedrag der subsidiën van de belanghebbende gemeenten hun bijzonder gering was toegeschenen.

Wat het bedrag der rente betref, meende men, dat die wel op 4½ ten honderd zou kunnen worden gesteld. Men verlangde ook bepaald te zien in welk jaar de aan te gane negotiatie zal aanvangen. Men verlangde ook eene approximative opgaaft te erlangen van de vermoedelijke opkomsten van den weg.

Arnhem, 7 febr. Wij kunnen thans als zeker mededeelen, dat de baron *Huyssen van Kattendijke* zijn ontslag als minister van buitenlandsche zaken heeft gevraagd. De heer van *Zuyten van Nyevelt* wordt genoemd als zijn waarschijnlijke opvolger.

Arnhem, 7 febr. Met genoegen verneemt men, dat het muzikkorps onzer stedelijke schutterij eerlang, even als in vroegere jaren, eene *soirée musicale* zal geven, ten behoeve onzer verarmde stadgenooten, en dat de intekening daartoe binnen weinig dagen zal worden aangeboden, welke het te wenschen is, dat ruime deelname zal vinden.

De behoeften der noodlijdende bevolking zijn groot, in weerwil van veler weldadigheid. Met bekende wellendheid zullen derhalve, zoo men vertrouwt, door zeer velen het te geven concert als een gepast middel worden beschouwd, om, zoo veel doenlijk, in die behoeften te helpen voorzien.

Mengelwerk.

Ridderorden.

De vorsten zijn de herders der volken, zoo als *Homerus* reeds gezegd heeft, en de volken zijn dus natuurlijk — de schapen der vorsten. En de herders hebben hunne schapen zeer lief en leiden ze aan een bont zijden lint, ten einde zij hen niet verliezen zouden; en de schapen scheppen, van hunne zijde veel behagen in het fraaije, met alle kleuren van den regenboog schitterende lint, en bemerken niet dat dit

sieraad te gelijker tijd hun klaister is; — juist om het schapen zijn.

Het is verwonderlijk met hoe weinig een vorst zijne kinderlijke onderdanen gelukkig maken kan; met een gekleurd lintje, naauwelijks een gerbreed lang, dat, als een ontlukende bloemak, nieuwsgierig uit het knoopsgat in de wereld rolt, en aan de voorbijgangers en de schildwachten, het militaire eer bewijzen, toeroept: » Bemerkt gij niet? »

Degeen, die het eerst op de gedachte gevallen is, de alles verteerende eerzucht der menschen met nietswaardig lintje te stillen, was niet alleen een staathuishoudkundige, maar ook een groote menschkenner, die eenen schalkschen diepen *Mephistopheles* blik in de schaduwzijde der menschelijke ziel geworpen had. — Wanneer ridderorden alleen in de wereld waren, om aan ijdele kamerjonkers zulk eene onderscheiding te verleenen als eene vergoeding voor ledig hoofd en bekrompen hart, zoo kon er niet tegen ingebragt worden; want waarom zou men die ongelukkigen niet even gaarne dat bonte speelding gunnen als aan dien wilde het kruis van St. Louis, dat hij, vol welgevallen in zich zelve, aan eene der zijnen neus getrokken ring ten toon spreidde: » het ongeluk wil, dat ook wezenlijke verdiensten den staat, dat krijgsmans-deugd, dat genie en zelfs een eervol grijs geworden hoofd het bonte niet ontgaan kan, en dat aldus aan de ridderorde eene onderscheiding geschonken werd, welke de decompromitteert. Van daar is de ridder-lintworm reeds eene epidemische ziekte geworden.

De ridderorden hebben hare eigene natuurlijke geschiedenis, van welke een *Cuvier* niets weet, en een *Orkney* iets weet. Daar zijn b. v. in Zuid-Duitsland, waar alle verscheurende dieren reeds lang geroeid zijn (ten hoogste hoort men er soms vastgebonden beeren), *Zähringen-leeuwen*, op welke legatie- en andere raden als koene Beduinen te maken; zoo zijn er in Denemarken olifanten en Pruisen adelaars, en daaronder nog wel eene zeldzame soort, *roode*.

De eerlijkste van alle ridderorden is die van de kouseband. Men bemerkt, terstond, dat zij veel koele bespottung der Engelschen, die niet veel banden houden, vreest; daarom is hare leus: » *soit comme y pense*, eenigermate als eene verontschuldiging bij voorraad aan te zien bij het Engelsche blik; wanneer soms de heilige kouseband een rol in eene ter eere van vreemde gasten plaatspende hofkomedie speelt, eene rol, die veel schuldiger is dan die, welke eens een halve eeuw eene hoftragedie speelde.

Toen de eerste grootkruisen van de poort des hemels aanmeldden, ten einde binnen te treden, zette *Paris* groote oogen op en was reeds reed om de beide vleugeldansen van den hemel te doen, hetgeen dan alleen geschiedt, wanneer zo bijzonder uitstekende gasten zich aanbieden.

» Habt gij onzen Heiland nagevolgd en, met dat kruis, dat gij draagt, ook tevens de zonden der wereld op u genomen? » vroeg *Paris* eerbiedig.

» Neen, wij dragen het kruis voor onze zware zonden, » antwoordden de aankomelingen in den gemenen hoftoon van pietistische verslagenheid. — » dan naar het bureau van het vagevuur voor de misdadingen; hier komen slechts regtvaardigen bij.

» Maar ik ben hofmaarschalk van den prins van Saksen-Coburg — en ik gezaat bij de bonds-vergadering te Frankfort aan den Main, — en ik ben het lijk hofmeester van *Saxony*, — en ik eerste minister bij

» Juist daarom, » zeide de hemelpoortier, en wierp hij de deur voor den neus toe, nadat hij nog eenen aankomenden, met de koperen oorlogs-medaille sierden invalide, die sedert den tweeden *Paris* vrede de straatsteenen klein en zijne handen opgeslagen had, binnen den hemel gestoten had.

Wij kunnen dit vertoog over de ridderorden sluiten, zonder eerst nog een zeer belangrijke stel gedaan te hebben. Waarom verzint men orde-teekenen, in welke de verdiensten van die er mede bekleed zijn, zoo zulkompen, die lijk aangewezen worden, dat iedereen merkt, waarom die ridder-ridder geworden is, te vergenwoordig de meest verschillende en meest strijdige verdiensten en dengden een en hetzelfde ken hebben? — Zoo moet, bij voorbeeld, een daat, dat het hof-theater, die zich bijzondere diensten aan het ballet verworven heeft, een

emalleerde tricots met eikenloof aan een hemelsblauw gewaterd lint om den hals dragen. Een minister, die — even als HARVEY den omloop van het bloed — het »beperkte verstand der onderdanen" ontdekt had, moest — wij nemen aan, dat hij vijf voet zeven duim lang is — als een onderscheidingsteeken voor zijne verhevene ontdekking zeer aardig volgens voeten en kniemen, met gouden knopen en omslagen versierd worden, zoo dat hij zelf eenigermate den maatstaf der volksbeschaving zinnelijk voorstelt, en te gelijker tijd hoe ver hij boven het gewone peil der volksbeschaving uitsteekt. Doch een voortreffelijk beambte der geheime politie moest ten minste een eene Russische orde dragen.

Honi soit qui mal y pense.

(L. WALESRODE.)

De emancipatie der vrouwen.

Met de eerste cigaar, welke AURORA DUDEVANT aantak, is de lichtende fakkel der kennis voor het vrouwelijk geslacht ontstoken, terwijl de godgeleerden tot dus verre ten onrechte geloofden, dat dit reeds met den appet van EVA het geval was. — Het gaat jaarlijks zonderling toe op de wereld. — Duizende vrouwen moesten er verloopen, voor dat de vrouw van dacht, dat zij even goed als de man den rook van het gloeiende blaas uit Virginia opzuigen en weblazen kon, tot dat eindelijk in Frankrijk, na de revolutie, eene vrouw van genie en moed den man het monopolie dieser nieuwerwetsche Prometheusvontken ontdekte, en daardoor de emancipatie der vrouw ontdekte. — Want het is volkomen onverschillig, waan de stonke veroveraar eener nieuwe wereld, de eerste stap zette, of het op het kleine eiland St. Salvador of op het uitgestrekte vasteland van Amerika is. — Met de cigaar heeft men de vrouw op het schild verheven: waar zal dit eindigen? — Reeds is ook de alleenheerschappij der wijsgegrige mannen den man ontrukkt. Terwijl vroeger in de wetenschappelijke oorlogen de boeken schrijvende vrouwen even aan de wijsbegeerte zogen, zoo brengen zij nu als koene Guerillas geheele gewesten in het rijk der gedachten in opstand. De vrouwen schrijven meer slaauwe liefderomans, als uitspanningsromanen voor zedige, glad geschedelde namiddagsprentjes, maar lustige novellen, in levendigen wedstrijd met de Dicteren van Boccaccio en rijkelijk geillustreerd met wapperende staatkundige arabesken. Zij werpen nu ook de maatschappelijke theorieën met de zwaarte van een gewicht van eenen versterkt vrouwenhart toe, en roepen haar toe: »Ziet, dat hebt gij van ons gemaakt!" De tot dus verre heilig opgevolgde Salische wet is in het burgerlijke en ideale leven reeds bijna geheel vervallen en de mannen zullen nog al hunne majoraten verliezen, als de vrouwen zouden op hunne troonen sidderen, als zij niet wisten, dat hunne mannelijke onderdanen de moed der vrouwelijke niet hadden. Het ergst, even als de Duitsche gefrouwde mannen er aan toe, zouden de vrouwen moeten emanciperen. Hoe gaarne zouden zij het doen (want niemand is zoo dienstvaardig als de Duitsche echtgenoot), waren zij slechts zelve bevoegd. — De vrouwen moesten eens bij de bondvergadering te Frankfurt onderzoek doen, zij zouden daar iets fraais vernemen; het zoude haar daar duidelijk worden, dat hare mannen nergens vrijer dan onder de Fransche pantoffel zijn, en dat het met mannen in loed in het openbare leven, al zijn zij lands- of handelsraden, niet te breed staat. — Onbegrijpelijk is het overigens, hoe liberale schrijvers de emancipatie der vrouwen schrijven, en hoe wij toch wel mochten wenschen, dat de vrouwen ook eenmaal deel aan het bestuur van den Staat kregen, ten einde de zaak van den vooruitgang te kunnen bevorderen. — Vrouwen, als afgevaardigden in eene Duitsche stendenvergadering, zouden, al hielden zij zich ook gedurende de beraadslagingen met eenen bescheiden bezig, zouden meer bewerken, dan de Hanoversche Kamers sedert jaren. Wij konden er van zijn, haar allen op de banken der oppositie laten vinden, wanneer hare mannen te uiterst de wetten zouden vormen. Want van natuur zijn de vrouwen liberaal. — Wanneer b. v. een minister van financiën de verhooging der belasting op het gemaal van het geslacht voorstelde, zouden dan de vrouwelijke afgevaardigden zich niet allen daartegen verzetten, en op de gansche afschaffing aandringen van zulke onmenselijke belastingen, die tot in de spijkamer van de vreedzaam huisgezin dringen? — Zouden zij

wel ooit aan eene wet omtrent de kleeding of belasting op de weelde hare stem geven? — Zouden zij, wanneer zij eenmaal aan het stuur waren, ooit toestaan, dat de Kamers plotseling door een koninklijk bevelschrift voor onbepaalden tijd verdaagd werden? — Zouden zij onder zoodanige omstandigheden hare vergadering niet voor permanent verklaren en als MIRABEAU voor niets als voor het geweld der bajnetten bukken? — Wanneer er vrouwen als bijzitsters in de oppercensuur-collegiën gezeten hadden, zouden zij niet eer de schriften ter verdediging van het bestaande bestuur of de wet of andere preek dan de geschriften van het jonge Duitschland, verboden hebben? — Zouden geestige vrouwelijke politie-presidenten vijf en twintig-jarige, beminnelijke demagogen wegens revolutionaire pogingen vervolgd hebben? — Allemaal »vragen, die wel gedaan mogen worden, zoo als SHAKESPEARE bij SHAKESPEARE zegt.

Ondertusschen heeft de zaak ook hare ernstige zijde. Wij kunnen de vrouw niet emanciperen, daar vrouwenwaarde hooger is dan burgerlijke emancipatie met hare pligten en voorrechten. — De vrouwen zijn te edel voor het ruwe werk van het geemancipeerde vrouwelijke leven; zij moeten de handen voor de groote kampstrijden van dit eeuw vreden; maar, niet zelve hare teedere handen aan het rad der geschiedenis slaan. Wij moeten de heldendaad van JUDITH bewonderen; doch met afschuw wenden wij ons af van de van bloed druipende handen der juichende vrouw, welke zoo even hare gruwzame handeling volbragt heeft. Maar de edele trots eener vrouw zal nog aan de laatste geslachten eerbied voor eene moeder afdwingen! en nog, na duizende van jaren, zullen minnenden naar den speken polsdrag van JULIA luisteren, gelijk SHAKESPEARE's scheppende geest haar afgeschetst heeft en met bewondering en gevoel uitroepen: »zoo bemint eene vrouw."

(L. WALESRODE.)

Jugezonden stukken.

Wat moet het gouvernement doen, om de materiele welvaart der armen te bevorderen?

De armoede neemt in ons land, even als in de meeste landen van Europa, schrikbarend toe. Treurig is dit verschijnsel voor het oogenblik, zorgverwekkend is het voor de toekomst. Het kwaad moet in dezelfs beginselen krachtadig worden te keer gegaan, niet langer door lenigende, tijdelijk prikkende middelen steunde gehouden worden, of de gevolgen zijn onberaakbaar. Hieromtrent stemmen alleen overeen, die zich met het arm-wezen meer van nabij bekend gemaakt hebben.

De oorzaken, welke tot armoede brengen, laten zich eigenaardig verdeelen:

1. in oorzaken, waarvan de wegneming buiten menschelijk bereik ligt;
2. in oorzaken, waartegen de bestrijding van het gouvernement, van de plaatselijke besturen, en wel het meest van de meer goeuden en beschaafden in den lande behoort uit te gaan;
3. in oorzaken, welke alleen door het gouvernement uit den weg geruimd worden kunnen.

Onder de oorzaken, waarvan de wegneming buiten menschelijk bereik ligt, rangschikken wij ongeschiktheid tot werken door ouderdom, ziekte en lichaamsgebreken, en de voortdurende toeneming der bevolking, met welke de middelen van bestaan niet in gelijke mate toenemen.

Onder de oorzaken, waartegen de bestrijding van het gouvernement, van de plaatselijke besturen, en wel het meest van de meer goeuden en beschaafden in den lande behoort uit te gaan, noemen wij de verwaarloosde opvoeding der jeugd, en daaruit volgende zedelijke verbastering, het misbruik van sterken drank, gebrek aan spaarzaamheid, zongeloosheid voor de toekomst, en kwalijk bestuurde weldadigheid.

Onder de oorzaken, welke alleen door het gouvernement uit den weg geruimd kunnen worden, brengen wij, ten slotte, het handelstelsel, gebrek aan arbeid, de hoogopgevoerde belastingen, de duurte der levensmiddelen en eerste behoeften, en eindelijk, het stelsel van wettelijke liefdadigheid, wel niet met woorden in de verordeningen van het armwezen uitgedrukt, maar niet te min uit derzelver geest voortvloeiende.

Wanneer wij alle deze hoofden oorzaken, welke de armoede bij voortdurende vermeerderen, goed hebben gerangschikt, dan is het duidelijk, dat van de

plaatselijke besturen en particuliere ingezetenen de bevordering van de zedelijke verbetering, — van het gouvernement de bevordering van de materiele welvaart der armen moet verwacht worden.

Veel is reeds gedaan en geschiedt nog bij voortdoring om de armen zedelijk beter te maken, godsdienstzinnig bij hen aan te kweeken, hen tot orde, matigheid en overleg aan te sporen. Daarvan getuigen de armenscholen, de matigheids-genootschappen, de spaarbanken en zoo vele instellingen, welke men in elke plaats aantreft, en, ofschoon op verschillende wijzen werkzaam, hetzelfde doel beoogen. — Het zoude ons te ver leiden wanneer wij het goede wilden opsommen, dat uit deze instellingen reeds is voortgevloeid; ook achten wij zulks overbodig, om tot de slotsom te geraken, dat de middelen, waardoor men de armen zedelijk tracht te verbeteren, gelukkig gekozen zijn, en elke schrede voorwaarts, op den ingeslagen weg, nader tot het doel zal brengen.

En wat is, wat wordt gedaan om den materielen toestand der armen te verbeteren? Is men daarvoor ook op den goeden weg? Wij zouden ons gelukkig achten, de laatste vraag toestemmend te mogen beantwoorden; onze overtuiging laat het niet toe. Plaatselijke besturen en bijzondere vereenigingen van liefdadige ingezetenen mogen op fabrieken, spin- en breischolen bogen, waar een beperkt getal armen eene sobere betebreods vinden; hoe lieflijk en navolgenswaardig die instellingen ook zijn, het is er ver van af, dat de armen aan alle werkzoekende armen brood kunnen geven; zij zijn onvoldoende het kwaad te keeren. Dat kan het gouvernement alleen.

En zoo komen wij tot de vraag, waarvan ik mij de beantwoording heb voorgenomen: »Wat moet het gouvernement doen, om de materiele welvaart der armen duurzaam te bevorderen?"

Oppervlakkig beschouwd, is het antwoord op deze vraag niet moeijelijk. — »Werk verschaffen" luidt het. — Hierin zijn, gelooven wij, allen eenstemmig; niet echter in de wijze, waarop dit plaats hebben moet. Velen willen de armen werk zien geven door groote ondernemingen; tot algemeen nutlekkende door landontginning op groote schaal, door het leggen van spoor- en andere wegen, door het graven van vaarten, enz. — Ons komen zulke middelen doelmatig voor, in zoo verre zij den handel nieuwe uitwegen openen en onze scheepvaart bevorderlijk zijn; op zich zelve beschouwd, zijn zij van eenen te tijdelijken aard, om voldoende duurzaam genoemd te mogen worden. Er moet een meer afdoend middel gekozen worden, hetwelk wij vermeenzen aan te wijzen in de bevordering der algemeene welvaart.

De algemeene welvaart zal bevorderd worden door de vrije hand te laten aan de nijverheid en aan eigen krachtsontwikkeling; door de opheffing van monopolie-stelsels, en de intrekking van beschermingswetten; door handelsvrijheid.

Laat het gouvernement onzen handel ontslaan van de knellende boeijen, waarin dezelve zich pijnlijk beweest; laat het het monopolie-stelsel der handelswetgeving, welke de beloofde vruchten van de nijverheid heeft, doch nu, als een verouderd trosk, de beste sappen, ten koste van jeugdige gewassen, tot zich trekt, zodra het octrooi het toelaat, doen ophouden; laat het onze handelsopenstellen voor de vreemde nijverheid, onder de meest mogelijke en gelijke bezwaren openstellen voor alle vlaggen der aarde, — en de ondernemingen van particulieren zal op nieuw wakker worden; ons groot-handel zal herleven; de midden- of tweede hand zal weder te voorschijn komen; ons land zal, als vroeger, eene stapelplaats van Europa worden, en duizende handen, welke nu een broed bedelende worden uitgestrekt, zullen de handen van vrouw en kinderen te voeden en te dekken.

Men zegge zich niet, dat ons land, ons veld, ons vlot, en op de groote hoeveelheden voorbrengsels, welke onze Oostindische bezittingen ons jaarlijk toezenden, de schijn bedriegt. Ga in onze koopsteden en vraag er naar den groot-handel van vroeger dagen; naar de middenhand welke den burgerstaand de kern der natie, in zich bevatte; slechts bij name zijn zij nog bekend, in herinnering aan de welvaart. — Het gouvernement is de eerste, die de deklaar; de handelsman bij uitsluiting; de handelswetstelsel is dezelfs zaakwaarmeter.

Bij haar voorziet zich het buitenland en de winkelier; zij regelt de markt, en door haar is, alle handel, eigenlijke handel met de kansberekening van winst en schade, door welke aan ondernemers, zaakkennis en vijf een vrij veld openstaat, te banden gelegd.

Van daar de makelij, — vandaar, voor een groot gedeelte, het beginnemen der armoede, waarvan ons land lijdt. — Holland kan groot zijn door handel, en men onder den handel, waaraan het behoefte heeft, om als een groot te worden. De hand wil niet alleen geene sclermering, en waarheen men zich keert

stoot men op verdragen, op beschermings-wetten, op de handelmaatschappij, op een heitleger van ambtenaren, daargesteld om den handel te bemoeielijken.

De handel buigt het hoofd, in de hoop op een betere toekomst. — IJdele hoop, zoo dikwerf reeds teleurgesteld. — De zaakleiders wisselen zich af, de zaken blijven in denzelfden treurigen toestand. Het kunstmatig geveven handelstelsel wordt gewijzigd, veranderd, gedurig onder nieuwe vormen ingekleed, maar blijft niettemin het oude, drukkende stelsel, vol onvermijdelijke leemten en gebreken, rijk in aanleidingen tot het zedenverderfelijk smokkelen. — Men deinst terug voor een beter vrijgeveger stelsel, zoo als de geest des tijds het vraagt, omdat men de maatschappelijke instellingen heeft omgewerkt en in eenen kunstmatig, op den duur onbestaanbaren, weinig goeds aanbrenghenden vorm geplooid heeft; omdat men door een heitleger van ambtenaren, in betrekking tot den handel, eenen staat in den staat heeft daargesteld, welks ontbinding men vreest.

En tocht zal men, wat vroeger of later, volgen moeten; — wie zal het ontkennen? Men zal niet langer kunnen terughouden, wat men vrijwillig had moeten schenken. — Gave de hemel, dat men het nog deed voor en alear naburige landen ons het voorbeeld geven, opdat aan ons de voordeelen mogen toevloeien, welke ongetuigd gelijk het land ten deel vallen zullen, waar het eerst de vrije handel wordt afgekondigd.

Als onze graan- en suikerwetten, en al onze eenige weinige, ten koste van de overigen in den lande, bevoorrechtende beschermingswetten: als de in broeikasen uitgebroeide fabrieken (zoo als van Hoozenborf ze noemde) afgeschafte en opgegeven zullen zijn, dan eerst zullen wij tot eenen natuurlijken toestand van zaken terugkomen; dan eerst zullen wij alleen voortbrengen, waarin wij met het buitenland kunnen wedijveren; dan eerst zal ons land, als welder, de stapelplaats van een groot deel van Europa worden; dan eerst zullen wij vele vruchten inoogsten op het veld der zedelijke verbetering onzer armen; dan eerst zullen de vele armen, waarmede ons land als overstromd is, op den duur werk en brood vinden.

Men geve ons handelsvrijheid, er eene armenwet, naar de behoefte van den tijd, het beginsel van wettelijke liefdadigheid in naam en daad verwerpende, en de materiële welvaart der armen zal duurzaam bevorderd worden. — De behoefte aan eene nieuwe armenwet is dringend; sedert jaren zien wij dezelve te moeten. Wij erkennen het, het onderwerp is veelomvattend, vraagt veel onderzoek, vele voorbereidende werkzaamheden. — Maar ook lang reeds was men daarmede bezig; de zaak kan tot rijpheid gekomen zijn; de nieuwe wet mag niet lang meer achterwege blijven.

Wij behooren niet tot dezulken, welke het bestaande minder doelmatige willen afbreken, alvorens het betere in de plaats gesteld kan worden; wij zijn wars van overijling. — Wat wij willen is een trapsgewijze overgang tot het goede, eenheid in de middelen om tot het doel te geraken. — Op die wijze wenschen wij in het bezit van den vrijen handel te komen, de armoede in hare beginselen te zien bestrijden, en algemeene welvaart te zien terugkeeren in het land onzer geboorte, hetwelk aan betere dagen dan de tegenwoordige behoefte heeft.

Januari 1843. P.

Hoe het Postkantoor te Utrecht verdedigd wordt door een vrolijkken particulier te Hoorn.

In de *Arnhemse Courant*, van 24 januari 1843, wordt, onder plaatsaanteekening Arnhem, met een paar woorden gezegd, hoe lastig de gewoonte is, die men het Postkantoor te Utrecht aangenomen heeft, namelijk, dat, zoo iemand brieven aldaar wenscht te frankeren, hij zich daartoe, vóór des namiddags 5 ure, bij het Kantoor moet aanmelden; terwijl tevens, met een enkel woord, er op bedoeld wordt, hoe ondoelmatig die gewoonte, hoe wonderlijk de bepaling van dat uur is, — aangezien de brieven eerst des avonds ten 10 ure uit Utrecht vertrekken.

Dit een en ander trekt zich een Hoornsche heer v. V. in het *Handelsblad* van 30 januari 1843 aan; vindt het postkantoor te Utrecht wat hard gevallen, den schrijver hier regelen eenen bemoeial en vijand van orde; neemt dus een monster-kaasmes, punt zijne ganzeveer reest puntig, doopt ze in galtooten-extract en — schrijft eenen brief aan het *Handelsblad*, (waarin hij evenals zijn eigen gal loost) met het verzoek, om denzelfden in gemeld dagblad op te nemen, opdat de onbeschaamde briefschrijver uit Utrecht dien gal opslurpe, dien pil slikke en er misschien, — aan stukke! enz.

Mijnheer! Hoornsche v. V. (wanneer gij mij deze woorden hoort zeggen, zoudt gij welligt in uwe kwaadenkendheid supponeren, dat ik die woordspeling hier opzettelijk maakte, en u voor *Hoornvee* aanzag, of u onder de klasse der *geveulgelde Hoornadertjes* rangschikte; gij weet wel beter, en dat ik u alleen daarom zoo aanspreek, dewijl ik iemand gaarne bij den naam noeme.)

Mijnheer! Hoornsche v. V. — dan, ik geloof u te kunnen verzekeren van de gevoeligheid des Utrechtschen postkantoor vooraf aan uwe welgemeende verdediging; maar ik vermeen er tevens deszelfs leedbetuiging te mogen bijvoegen over de weinige notitie, die het *Handelsblad* van uwe verdediging genomen heeft,

welke daaruit blijkt, dat het uwe defensie, slechts bij wijze van uittreksel, onder de rubriek *Correspondentie* opgenomen en medegedeeld heeft, waaruit volgt, dat uw geschrijf weinig of geen effect gesorteerd heeft, waarover almede het Utrechtsche postkantoor negatief-blijde is, en waaruit ik eindelijk aanleiding neem om u alleryriendelijkst te verzoeken, de goedheid te willen hebben van nogmaals terug te komen op meergetuigd postkantoor. Edieve! Hoornsche v. V. — doe dat!

Nu vraagt gij welligt, mijnheer v. V. — welke eigenlijk de reden zijn van dit mijn geschrijf? Ik zal het u vertellen. Ik vind het, namelijk, altijd zeer onaangenaam voor ieder, die gereflecteerd zijn wil, dat men geene, althans weinige, notitie van hem schijnt te nemen; en daarom heb ik er mij toe gezet, om u te toonen, dat gij in niet het minst onopgemerkt gebleven zijt; ten andere dank ik u voor uw ongegrond medelijden met de gegrunde aanmerking in de *Arnhemse Courant* no. 24 der vorige maand, en hoop, dat die gevoeligheid of zenuwachtigheid u geene verdere onpasselijkheid moge hebben berokkend; en eindelijk lig ik in stof van pure dankbaarheid voor uwe instructie, dat er een almanak bij *KEMINK & ZOON* te 7½ cent te krijgen is, waarin omstandig orde en tijd der expedite van meergemeld postkantoor te lezen zijn. Ik heb mij die terestwijzing dadelijk ten nutte gemaakt en oogenblikkelijk per *VAN GEND & LOOS* zulk een kalender ongefrankeerd aan de redactie der *Arnhemse Courant* gezonden, zoodat haar dat kostelijke stuk nu nog op een paar kwartjes extra komt te staan; en nu kan meergemelde redactie zich overtuigen van de bekrompenheid der denkbeelden van haren correspondent, aangaande de werkzaamheden aan het postkantoor te Utrecht. — Niet waar! hoe de menschen zoo bekrompen kunnen zijn!

Mijnheer v. V. — Ik heb mij van den pligt der dankbaarheid en erkentelijkheid gekweten, — mag ik er nu een vervullen, dien mij de philanthropie voorschrijft? Gij hebt reeds genterkt, dat ik veel van u houde, getuige mijne zwakke poging, om u bij het publiek te doen reflecteren, in het oog te doen te loopen, om niet te zeggen, in den kijker; — maar mijne affectie jegens u strekt zich verder uit en geeft mij eene terestwijzing in, die ik u hier, bij deze gelegenheid, kortelijk doen wil. Gij spreekt dan in uwven brief van een almanak bij *KEMINK & ZOON* te 7½ cent. Mijnheer v. V. — ik moet u observeren, dat gij door die expressie een dwaas en dont signa slaat, en de H. H. *KEMINK & ZOON* te Utrecht al op zeer laag prijs stelt. Het spijt mij, inderdaad, dat de weinige taalkentenis van een Hoornschen publicist aanleiding geeft tot eene conclusie, zoo weinig flatteus voor gemelde uitgevers; en ik houde mij overtuigd, dat het uwe bedoeling niet geweest zij, om de heeren *KEMINK & ZOON* verkrijgbaar te stellen te 7½ cent; integendeel, gij bedoelt den almanak, niet waar? Maar, wanneer men voor het publiek schrijft, is het een allereerst vereischte, dat uw geschrijf taalkundig juist en naauwkeurig zij, opdat men geene ongemeende flaters bega, gelijk ik zoo even de eer had u aan te toonen. Daarbij, de bedoeling eens schrijvers moet blijken uit zijne woorden, — waarnit anders? — en zoo men uwe bedoeling uit uwe woorden wilde opmaken, dan moest men gelooven, dat de geachte en klassieke uitgevers te Utrecht al zeer veil waren. Mag ik u verzoeken, heer v. V. — u in het vervolg wat meer naauwkeurig uit te drukken, of u niet uit te drukken en liever een wijs stilzwijgen te bewaren? — Nu nog een enkel woordje over het *Utrechtsche postkantoor*; want dat is toch, geloof ik, weinig met uwe defensie in gemeent, omdat deze destelfs waardigheid zoo kwalijk handhaaft; maar *laudanda voluntas!*

Het *Utrechtsche postkantoor* heeft nimmer den roep, noch den naam gehad, dien het *Leidsche* zich in der tijd, onder de firma *WITTE* en *RICHTER* heeft weten te verschaffen, en de hemel behoede het eerste voor de bekendheid van het laatste! Intusschen kan men het *Utrechtsche* toch ook geene liberaliteit verwijten; getuige de weigering van frankering eens briefs, met dat verzoek, eenige weinige minuten na den bepaalden tijd, aldaar aangeboden; daarenboven herinner ik mij, dat vroeger een correspondent der *Arnhemse Courant* de opmerking maakte, dat men aan het *Utrechtsche postkantoor* ultra-nieuwsgierig was, aangezien men aan den bediende van dien correspondent, die een brief, geadresseerd aan de redactie der *Courant*, ter frankering aan het postkantoor bragt, de nieuwsbegeerte had van te vragen, »wie zijn heer was, of » van wien die brief kwam? » of iets dergelijks. Ik heb het nummer der *Courant*, waarin gemelde correspondent gemelde aanmerking maakt, niet bij de hand, maar de vragen kwamen ongeveer daarop neer. Nu is het, geloof ik, een edel streven in den mensch, dat hij nieuwsgierig zij en begeerig naar de kennis van zaken, die hem aangaan; om daarmede zijn voordeel, in een goeden zin, te doen. Maar, ik betwijfel zeer, of die nieuwsgierigheid en daartuit voortgesproten vraag van het *Utrechtsche postkantoor* wel van zulk een streven getuigt: edoch, de opinie's verschillen!

En hiertmede, waardste heer v. V. — neem ik afscheid van u en alle mogelijke postkantoren; hét zal mij vernieuwen, dat ik van uwen kant dezelfde beleefdheid zal mogen ondervinden, als waarmede ik u vereerd heb; en ik zal, te dien einde, getrouw de volgende nummers van het *Handelsblad* doorsnuffelen, om te zien, of ik mij in u bedrogen heb, dan niet. — Vaarwel, heer v. V. — tot het genoegen!

Utrecht, 2 febr. 1843. Sr...

Advertisement

Heden verlost van eene DOCHTER, W. J. TEENGS, geliefde Echtgenoot van ARNHEM, P. J. COSTERUS den 4den Februarij, 1843.

Heden, omstreeks den middag, overleed onze innige droefheid, onze hartelijk en teederbeminde Moeder, Vrouwe CHRISTINA MARIA VAN DEN BIESEN, Weduwe van Wijlen den Heer JOHANNES DE ROJ, ARNHEM, den 3den Februarij M. G. S. DE ROJ, 1843.

Heden overleed onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder ELIZABETH ISSENDORP, Weduwe P. EVERINK, in den ouderdom van ruim 73 jaren. ARNHEM, den 4den Februarij F. N. EVERINK, 1843. Uit aller naam.

Op den vierden Februarij 1843, overleed te GRAVENHAGE, in den ouderdom van een jaer en drie maanden, FREDERIK WILLEM, eenige Zoon van de Hoog Wef Geboren Vrouwe DOUARIDE BARONES BACHE VAN ROSENDAEL, Geboren BARONES HUIJSSSEN VAN KATTENDIJKE.

+++ Dépôt van Fransche PATENT-WASKAARSEN, van 4, 5, 6, 8 en 10 Cents — met de 12 Pond 5 pCt. rabat — in het Galanterie-Magazijn, in de Rijnstraat, op den Hoek van den Grooten Oord, te Arnhem. In genoemd Magazijn zullen differente Artikelen tot Fabrieksprijzen worden uitverkocht. G. W. TIKKEL.

+++ Ten-Kantore van A. DE BRUIN, in de Oeverstraat, te Arnhem, zijn voor de 189ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ te bekomen, volgens het plan HEELE en GEDEELTEN van LOTEN. De trekking der 1ste Klasse begint op den 13den Maart 1843, de conditien zijn gratis te bekomen en de Lijst te zien.

Met permissie van het Ed. Achbaar Bestuur, SCHEUWBURG TE ARNHEM

Theatre des Varietés

Onder Directie van W. HEMPEL, N°. 13 van het Abonnement.

Op Woensdag den 8sten Februarij 1843. EENE TWEEDE EN LAATSTE VOORSTELLING VAN DE FRANKRIJK EN SAVOIE Nieuwe Operette in twee bedrijven, naar het Frans van den Heer D. KAMPHUIZEN; versierd met Koperen en Dansen; de Muzijk daarvoor gearrangeerd door den Heer SAMATHI, Orchestre-meester bij dat Tooneel-geselschap. Daerna:

- INTERMEDE MUSICALEN
- No. 1. Een eerste Kus, Romance van c. H. Muzijk van JACEN.
- No. 2. Minnekragt, Romance van c. H. Muzijk van ELLINI. Beide stukken te zingen door den Heer H. D. VOZT.

Onmiddellijk hierna, op vereerend verzoek: PAS DES SWAARLEN

Uitgevoerd door de Jufvrouwen C. ALBERT en I. DE JONGE.

Ten slotte der voorstelling: DE EERSTE LIJDE, OF DE HERINNERING DER KINDSCHE DAGEN

Faudeville in 3 bedrijven; naar het Fransch (Les premier-amours) van Scribe.

Marktprizen

NIMMER, 6 februari 1843. Tarwe was heden met wat meerder omsgang. Men besteed voor Nieuwe Hooglandsche van f. 9.25 a f. 9.50 voor Cleefsche en Inlandsche f. 8 a f. 9; afwijkende en geringe Oude f. 7 a f. 7.5. — Rogge ging vlag af van f. 7.25 a f. 7.80; een partijje van 6 mud Oude f. 6.50 losgelaten. — Gerst begeerd: Winter- f. 5.25; Zomer- f. 4.40 a f. 4.75. — Bockweit is voor f. 6.70 afgegaan. — Haver-slap, voor f. 2 a f. 2.80 kelen willigen koper voor f. 18 a f. 19.50 per 50 ponden.

Waterhoogte te Arnhem

Den 7 Febr 4 El 9 Palm 5 Dain; gew. 0 Dain; Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.